

Mycosphaerella pini (Scirrhia pini)

I. ORGANISMA APRAKSTS

Nosaukums: *Mycosphaerella pini* E.Rostrup

Sinonīms: *Scirrhia pini* Funk & A.K. Parker

Anamorfa (konīdijstadija): *Dothistroma septospora* (G.Doroguine) Morelet

Sinonīmi: *Dothistroma pini* Hulbary, *Cytosporina ceptospora* G. Doroguine

Sistemātika: Fungi: Ascomycetes: Dothideales

Latviskais nosaukums:

Bayer kods: SCIRPI

SAIMNIEKAUGI

S. pini inficē galvenokārt priedes (*Pinus* spp.), kā arī duglāziju (*Pseudotsuga menziesii*) un lapegli (*Larix decidua*).

Īpaši ieņēmīgas ir sekojošas *Pinus* sugas: *P. radiata*, *P. nigra*, *P. ponderosa*, *P. contorta*, *P. halepensis*, *P. pinea*. Izturīgāka ir *P. sylvestris*.

NORMATĪVIE AKTI

LR Ministru kabineta 2004. gada 30.marta noteikumi Nr. 218

”Augu karantīnas noteikumi”:

- *Scirrhia pini*: 4. pielikums A daļa II nodaļa (c) 10.punkts

EKONOMISKĀ NOZĪME

Eiropā, izņemot Vidusjūras valstis, (izņemot *P. radiata* Spānijā) šī sēne priedēm nav īpaši nozīmīga.

GEOGRĀFISKĀ IZPLATĪBA

Eiropa: Apvienotā Karaliste, Austrija, Bulgārija, Dānija, Dienvidslāvija, Grieķija, Gruzija, Itālija, Polija, Portugāle, Rumānija, Spānija, Šveice, Ungārija, Vācija.

Āfrika: Dienvidāfrikas Republika, Kenija, Malāvija, Tanzānija, Uganda, Zambija, Zimbabve.

Āzija: Bruneja, Filipīnas, Indija, Japāna, Korejas Republika, Korejas TDR, Nepāla, Pakistāna, Šrilanka.

Centrālamerika un Karību jūras baseina valstis: Gvatemala, Hondurasa, Jamaika, Kotdivuāra, Nikaragva.

Dienvidamerika: Argentīna, Brazīlija, Čīle, Kolumbija, Urugvaja.

Ziemeļamerika: ASV, Kanāda.

Okeānijā: Austrālija, Jaunzēlande.

BIOLOGIJA

Lietainā, miglainā laikā izdalās konīdijas baltas vai bāli rozā glotainas masas veidā. Mitros apstākļos (ūdens uz skujām vismaz 10 stundas) pie temperatūras no 8-25°C, konīdijas dīgst un attīsta micēliju. Micēlijs caur mizas bojājumiem iekļūst auga audos un tur lokāli attīstās (rudens-ziemas periodā). Pavasarī rodas melna stroma, sākumā zem epidermas, vēlāk tā parādās virspusē. Inkubācijas periods ilgst 1- 4 mēnešus.

Kritiskais inficēšanās periods maijs-jūnijs, simptomi parādās oktobrī-novembrī.

Stiprs skuju ”apdegums” novērojams pēc ilgstošiem mitruma un 15 - 20°C temperatūras periodiem.

IZPLATĪŠANĀS VEIDI

Lokālais: ar lietu, miglu.

Lielos attālumos: ar inficētu stādāmo materiālu.

II. KONTROLES STRATĒGIJA

SIMPTOMI

Slimības simptomi vispirms parādās uz vecākām skujām dzeltenu plankumu veidā. Pēc tam skuja kļūst sarkanas, sarkanais pigments var koncentrēties ap pseidotēcijiem. Jūtīgām skuju koku sugām uz skujām bieži veidojas sarkanas joslas, savukārt citu augu skuja izskatās vienmērīgi sarkanas vai apdegušas.

Skuju nekroze, kurai seko skuju nobiršana, izplatās no zaru pamatnes uz jaunākām skujām. Pēc tam var iestāties slimības hroniskā fāze, kad apakšējie zari ir bez skujām, bet tālāk redzamas inficētu skuju grupas (tur bieži novērojama jaunu skuju attīstība no snaudošajiem pumpuriem).

IESPĒJAMS SAJAUKT

Skuju sarkanā krāsa reizēm novērojama arī *Mycosphaerella dearnessii*. Identificēšanu var veikt tikai tad, kad nogatavojušās konīdijas.

PĀRBAUDES PERIODI UN METODES

Pārbaudes veic rudenī - ziemā, kad ir novērojami simptomi.

Pavasārī uz skuju sarkanajām zonām parādās melni, lokalizēti plankumi.

Uzmanība vairāk jāpievērš jutīgākām sugām - *P. nigra*, *P. radiata*, *P. ponderosa*.

PARAUGU NONEMŠANA

Ja uz skujām tiek novēroti aizdomīgi simptomi, jāņem 5-6 paraugi ar sarkanajām skujām, kā arī jāsalasa jau nobirušās skuja. Paraugi jānosūta uz laboratoriju.

FITOSANITĀRIE PASĀKUMI

Profilaktiskie:

inficēto daļu nozāģēšana.

Ķīmiskie:

- vara saturošu fungicīdu pielietošana.

Bibliogrāfiskās atsauce:

- EPPO CABI, 1997 Quarantine Pests for Europe, p. 821.-827.